

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1917 kl. 12 m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 4, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förenklad benämning å statens verk och inrättningar.

Uti en inom andra kammaren avgiven motion, nr 263, har herr *Lindhagen* hemställt, att riksdagen ville anhålla, att Kungl. Maj:t till besparande av tid, kostnader och onödiga besvär för ämbetsmän och allmänhet ville påbjuda, att det må vara nog med verks och inrättnings sakliga benämningar samt att de nu oavlåtligt tillfogade orden »Kungl.» eller »Kungl. Maj:ts och Rikets» hädanefter skola bortfalla.

Motionen.

Beträffande motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Andra kammarens femte tillfälliga utskott har, efter erhållen remiss av ifrågavarande motion, anfört följande:

*Andra kam-
marens femte
tillfälliga ut-
skott.*

»Frågor av liknande art som den förevarande hava förut varit föremål för riksdagens prövning, och särskilt kan erinras om att kungl. kungörelsen den 23 nov. 1819, i vilken föreskrevs, att dittills brukliga titlar uti skrivelser till ämbetsverk och ämbeten skulle uteslutas, tillkom efter hemställan därom av ständerna år 1815.

Då någon förväxling mellan institutioner, i vilkas namn ingår ordet »Kungl.» eller »Kungl. Maj:ts och Rikets», samt andra institutioner ej torde behöva förekomma, därest nämnda ord borttoges; då hittills icke

något enhetligt system för användningen av dessa ord genomförts vid benämningen av ämbetsverk, domstolar och andra statliga institutioner; och då användandet av berörda ord endast torde göra namnen onödigt långa och därigenom mer svårhanterliga, hemställer utskottet, att andra kammaren för sin del ville besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t, i syfte att genomföra en enklare och mer enhetlig benämning på statens verk och inrättningar, ville förordna om borttagande av sådana ord i dessas namn som »Kungl.» och »Kungl. Maj:ts och Rikets», i den mån det befinnes kunna ske utan praktisk olägenhet.»

Reservation hade avgivits av herrar *Akerlindh, Thore, Sundberg och Eurén*, vilka anförde:

»Enligt gällande grundlag utövar Konungen regeringsmakten och har för sådant ändamål till sitt förfogande ämbetsverken och andra offentliga inrättningar. Då vid sådant förhållande beteckningarna »Kungl.» och »Kungl. Maj:ts och Rikets» framför verkens och inrättningarnas namn enligt vår mening äro befogade, hemställa vi, att förevarande motion icke må till någon andra kammarens åtgärd föranleda.»

Sedan andra kammaren bifallit sitt utskotts hemställan och första kammaren erhållit del av beslutet, har första kammaren överlämnat ärendet till förberedande behandling av sitt första tillfälliga utskott.

Utskottet.

Gentemot motionärens förevarande yrkande vill utskottet endast hava anført, att, då enligt gällande grundlag Konungen utövar regeringsmakten och för sådant ändamål har till sitt förfogande ämbetsverken och andra offentliga inrättningar, beteckningarna »Kungl.» och »Kungl. Maj:ts och Rikets» framför verkens och inrättningarnas namn äro fullt befogade.

Motionärens förmodande att ifrågavarande terminologi tillkommit för att inpränta kungligheten i folkets medvetande synes f. ö., även om det hade varit riktigt, icke bort utgöra något skäl för ett tillmötesgående av motionärens hemställan. Av berörda förmodande vill synas som om till grund för ifrågavarande yrkande låge en rakt motsatt tendens. Om så är fallet synes motionärens hemställan än mindre böra påräkna något stöd.

Vad slutligen motionären och andra kammarens utskott anført där- om, att de nu »oavlatligt» tillfogade orden »Kungl.» och »Kungl. Maj:ts och Rikets» vålla tidsutdräkt, kostnader och onödiga besvär anser utskottet detsamma icke förtjäna något som helst avseende.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 8 mars 1917.

På utskottets vägnar:

HUGO HAMMARSKJÖLD.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Hammar skjöld, Borell, Åkesson, Oscar Olsson, Göransson, Gelin* och *Hulling*.

Reservation

av herrar *Oscar Olsson* och *Åkesson*, vilka ansett, att utskottet bort hemställa, att första kammaren måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.
